

Sygn. akt III RC 95/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Ciągiewicz-Miśta

Protokolant: Michał Romaniuk

po rozpoznaniu w dniach 12 maja, 2 czerwca i 5 czerwca 2014 r. w Prudniku

na rozprawie sprawy

z powództwa mał. M. B. (1) zast. przez I. B. (1)

przeciwko M. B. (1)

o podwyższenie alimentów

I. Zasądza od pozwanego M. B. (1) na rzecz małoletniego powoda M. J. /zim./ B. alimenty w kwocie po 500 zł /pięćset złotych/ miesięcznie, płatne do rąk matki dziecka, poczynając od dnia 1 kwietnia 2014 roku, do dnia 15-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem SO w Opolu z dnia 29.01.2007 roku w sprawie IRC 1583/06 w kwocie po 300 zł miesięcznie;

II. W pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. Nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 zł tytułem opłaty sądowej od której strona powodowa była zwolniona;

IV. Wyrokowi w pkt. I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 95/14

UZASADNIENIE

I. B. (1), działając jako przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda M. B. (1), w pozwie z dnia 1 kwietnia 2014 r. skierowanym przeciwko ojcu małoletniego M. B. (1), wniosła o podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego do kwoty po 600 zł miesięcznie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniosła, iż wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 29 stycznia 2007 r., w sprawie I RC 1583/06, pozwany został zobowiązany do łożenia na rzecz małoletniego M. B. (1) alimentów w wysokości 300 zł. Podkreśliła, iż pomimo zasądzonej kwoty pozwany od dwóch lat dobrowolnie wpłaca na rzecz syna kwotę 400 zł miesięcznie. Wskazała, iż od 2007 r. jej sytuacja życiowa zmieniła się: obecnie jest osobą bezrobotną, nie ma prawa do zasiłku, ma problemy z kręgosłupem i w związku z tym oczekuje na operację. Ponadto wyprowadziła się od rodziców do samodzielnego mieszkania. W życiu małoletniego powoda również wiele się zmieniło. W 2007 r. miał 4 lata, a w chwili obecnej – 11. Jest uczniem IV klasy szkoły podstawowej. Uczęszcza na lekcje j. angielskiego oraz treningi piłki nożnej.

I. B. (1) określiła niezbędne koszty utrzymania dziecka na kwotę 1.200 zł miesięcznie, co w chwili obecnej znacznie przekracza jej możliwości zarobkowe. Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda wskazała ponadto, że pobiera na syna zasiłek rodzinny w wysokości 106 zł miesięcznie.

Pozwany M. B. (1) w odpowiedzi na pozew z dnia 8 maja 2014 r. wniósł o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania.

Wskazał, iż I. B. (1) jako główną przyczynę żądania pozwu wskazała swoją chorobę oraz brak zatrudnienia. Nie udowodniła jednak, czy dolegliwości zdrowotne faktycznie ograniczają jej możliwości zarobkowe. Według pozwanego nie zostało także udowodnione, by sytuacja małoletniego uległa zmianie – syn od kilku lat uczęszcza na lekcje angielskiego oraz treningi piłki nożnej. Dodał, że sam opłacał synowi składki miesięczne i kupował sprzęt sportowy. Wskazał ponadto, iż co rok kupuje synowi komplet podręczników do szkoły oraz pomoce szkolne. Zaznaczył, iż on także, poza zaspokajaniem finansowych potrzeb małoletniego, wypełnia obowiązek alimentacyjny poprzez osobistą opiekę i pieczę nad nim. Syn spędza z ojcem trzy lub cztery dni w tygodniu: pozwany zabiera M. do swojego domu lub odwiedza go u swojej matki. Syn spędza u ojca część wakacji i ferii. M. B. (1) podkreślił, iż mieszka razem ze swoją partnerką, która jest w ciąży i po urodzeniu dziecka jego sytuacja finansowa również ulegnie zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 29 stycznia 2007 r., sygn. akt I RC 1583/06, pozwany M. B. (1) został zobowiązany do płacenia na rzecz mał. M. B. (1) alimentów w kwocie po 300 zł miesięcznie, płatnych z góry do 15-go każdego bieżącego miesiąca do rąk jego matki I. B. (1) z ustawowymi odsetkami w wypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

(dowód: wyrok SO w Opolu – k. 34 akt I RC 1583/06)

W chwili rozvodu stron małoletni M. B. (1) miał niespełna 4 lata. Matka I. B. (1) zapisała go do przedszkola, jednakże ze względu na to, iż małoletni często chorował, wypisała go z przedszkola i dziecko w czasie, kiedy rodzice pracowali, pozostawało pod opieką matki I. B. (1) – od poniedziałku do środy, oraz rodziców pozwanego – od czwartku do soboty.

W tamtym czasie I. B. (1) pracowała jako kierownik sklepu odzieżowego (...) w P., otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 678 zł netto. Mieszkała wraz z synem w mieszkaniu swojej mamy. Partycypowała w utrzymaniu mieszkania i wyżywienia w wysokości 500 zł miesięcznie. Ponadto opłacała telefon w wysokości 30 zł oraz polisę na życie – 28,80 zł miesięcznie.

Pozwany pracował z wynagrodzeniem 1.300 zł netto. Mieszkał w wynajętym mieszkaniu. Na utrzymanie synałożył dobrowolnie 200 zł miesięcznie. Ponadto przekazywał pieniądze swojej matce w związku z pobytem u niej syna przez trzy dni w tygodniu. Sam spotykał się z synem przez trzy dni tygodnia – w czwartek i piątek po pracy, a w sobotę przez cały dzień. M. B. (1) był zaangażowany w wychowanie i opiekę nad synem.

(dowód: akta SO w Opolu I RC 1583/06:

- przesłuchanie I. B. (1) – k. 32,
- przesłuchanie M. B. (1) – k. 32-33,
- zaświadczenie o zarobkach – k. 5,
- ośw. o stanie rodz., majątku, dochodach – k. 13-14,
- odpis skrócony aktu urodzenia – k. 5,
- przesłuchanie I. B. (1) – k. 61,

przesłuchanie M. B. (1) – k. 61-62)

W chwili obecnej małoletni powód ma 11 lat. Jest uczniem IV klasy Szkoły Podstawowej nr (...) w P.. Uczęszcza na lekcje j. angielskiego, których koszt wynosi 155 zł miesięcznie, oraz na treningi piłki nożnej. W związku z uprawianiem sportu małoletni potrzebne strojów, obuwia, sprzętu sportowego.

(dowód: przesłuchanie I. B. – k. 61,

przesłuchanie M. B. – k. 61-62)

Obecnie I. B. (1) jest osobą bezrobotną, zarejestrowaną w PUP w P. od 8 marca 2013 r. Zasiłek dla bezrobotnych pobierała do 19 lipca 2013 r. – w chwili obecnej pozostaje bez prawa do zasiłku. Otrzymuje z OPS zasiłek rodzinny na syna w wysokości 106 zł miesięcznie oraz otrzymała jednorazowe świadczenie z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w kwocie 100 zł. Od marca 2013 r. mieszka wraz z synem i partnerem w komunalnym mieszkaniu przy ul. (...) w P.. Ma poważne problemy z kręgosłupem, wkrótce czeka ją operacja, a po niej okres rehabilitacji. Ze względu na swój stan zdrowia: silne bóle kręgosłupa, drętwienia nogi, stan zapalny, niemożność normalnego funkcjonowania, ma trudności z podjęciem zatrudnienia.

Na miesięczne koszty utrzymania mieszkania przedstawicielki ustawowej powoda składają się: czynsz 263,91 zł, opłata za prąd 201,46 zł, gaz 42,44 zł, opłata za internet 39 zł i opłata za telefon 50 zł. Raz do roku I. B. (1) kupuje tonę węgla za 780 zł, drzewo za 35 zł. Ponadto I. B. (1) spłaca kredyt za pralkę – 77,51 miesięcznie, opłaca dwie polisy PZU – 54,81 zł i 75 zł. Opłaca synowi lekcje j. angielskiego w kwocie 155 zł miesięcznie, wpłaca 25 zł miesięcznie na książeczkę oszczędnościową i 5 zł na składki klasowe oraz opłaca ubezpieczenie szkolne w kwocie 54 zł rocznie. Partner przedstawicielki pracuje w Norwegii i obecnie to on ponosi koszty utrzymania mieszkania.

(dowód: decyzja i zaświadczenie z PUP – k. 11, 59-60,

decyzja OPS – k. 12-13,

umowa najmu, potwierdzenie zameldowania – k. 6-10,

historia choroby i przebieg leczenia – k. 4, 67-100;

opłaty za mieszkanie, polisy, kredyt, KSO – k. 101-108;

przesłuchanie I. B. (1) – k. 61,

przesłuchanie M. B. (1) – k. 61-62)

M. B. (1) pracuje obecnie w firmie (...) w P. ze średnim wynagrodzeniem netto w wysokości 2.200 zł miesięcznie. Pozwany mieszka w G. wraz ze swoją partnerką. Mieszkanie jest własnością partnerki pozwanego, która spłaca kredyt hipoteczny w wysokości 900 zł miesięcznie. Stałe miesięczne zobowiązania pozwanego wynoszą: czynsz – 557,45 zł, gaz – 100 zł, telewizja – 89 zł, internet 40 zł, prąd – 59,23 zł, karta telefoniczna – 30 zł. Pozwany dobrowolnie płaci alimenty na syna w wysokości 400 zł, kilka razy na prośbę I. B. (1) wpłacił 500 zł, oraz przeznacza średnio w miesiącu 200 zł na spotkania z synem: wyżywienie, fryzjer, bilety wstępu, doładowania telefonu, drobne prezenty i bieżące potrzeby. Dodatkowo pozwany zobowiązał się raz do roku do zakupu podręczników oraz wyprawki szkolnej dla syna. M. B. (1) do pracy do P. dojeżdża samochodem partnerki.

(dowód: zaświadczenie o dochodach – k. 23,

wykaz miesięcznych zobowiązań – k. 24,

rachunki za opłaty za mieszkanie – k. 25-30;

rachunki i faktury – k. 31-54,

potwierdzenia przelewów alimentów – k. 55-56,

przesłuchanie I. B. (1) – k. 61,

przesłuchanie M. B. (1) – k. 61-62)

Pozwany interesuje się małoletnim synem, angażuje się w jego wychowanie. Spędza z nim 3 dni w tygodniu: w czwartki, piątki i soboty odwiedza go u swojej matki – babci syna, albo zabiera w piątek do siebie do mieszkania i odwozi w niedzielę. Zapewnia synowi rozrywki, zabiera do kina, zoo, uczestniczy w rozwijaniu zainteresowań syna, dokłada się do wycieczek, kupuje drobne prezenty.

Partnerka pozwanego jest w ciąży. Termin porodu ustalony jest na październik 2014 r.

(dowód: zaświadczenie lekarskie – k. 57,

przesłuchanie I. B. – k. 61,

przesłuchanie M. B. – k. 61-62)

Ustaleń stanu faktycznego co do usprawiedliwionych potrzeb i sytuacji osobistej powoda a także co do możliwości zarobkowych pozwanego Sąd dokonał przede wszystkim na podstawie dowodu z przesłuchania stron, z przedłożonych przez strony dokumentów, dokumentacji zebranej w aktach sprawy rozwodowej z 2006 r., a także na podstawie wniosków wynikających z doświadczenia życiowego. Sąd nie znalazł powodów, dla których miałby podważyć wiarygodność tych dowodów.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w znaczącej części zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 96 kro nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Zaś wedle art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Stosownie do dyspozycji art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć z kolei należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych [Z. Krzemiński, Alimenty i ojcostwo. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III].

Wysuwane przez przedstawicielkę ustawową małoletniego powoda żądanie zmiany wysokości należnych alimentów swoją podstawę znajduje w treści art. 138 kro, zgodnie z którym, w razie zmiany stosunków, można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Warunkiem stosowania regulacji prawnej przewidzianej w art. 138 kro jest zaistnienie zmiany stosunków, czyli zmiany polegającej na istotnym zwiększeniu się albo zmniejszeniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, albo też na zmianie sytuacji faktycznej mającej znaczenie dla istniejącego obowiązku alimentacyjnego.

Celem rozważenia, czy przedmiotowa przesłanka miała miejsce w niniejszej sprawie, Sąd na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, przeanalizował sytuację: materialną i osobistą małoletniego powoda, jak

również jego ustawowej przedstawicielki oraz pozwanego, a także procesy zmian w nich zachodzących od momentu orzeczenia alimentów w wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 29 stycznia 2007 r. do chwili obecnej.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należało uznać, że sytuacja powoda od daty poprzedniego orzeczenia w sprawie alimentów na jego rzecz w 2007 r., do dnia orzekania w niniejszym postępowaniu, uległa istotnej zmianie. W 2007 r. małoletni M. miał niespełna 4 lata, nie uczęszczał do przedszkola. Podkreślić należy, że od ostatniego orzeczenia alimentacyjnego minęło ponad 7 lat, zatem już tylko z powodu upływu czasu oczywistym jest wzrost kosztów utrzymania powoda, podyktowany chociażby rosnącą inflacją. Ponadto małoletni powód osiągnął kolejny etap edukacji – obecnie jest uczniem czwartej klasy szkoły podstawowej. Wzrost potrzeb powoda uzasadnia więc również jego wiek i etap życia, w jakim się znajduje. Koszty książek i przyborów szkolnych, wyżywienia, odzieży i środków higieny adekwatnych do wieku powoda, są wyższe niż koszty zapotrzebowania dziecka w wieku przedszkolnym, pozostającym pod opieką osób bliskich. Dodatkowo małoletni M. B. (1) uczęszcza na treningi piłki nożnej, uczy się języka angielskiego. Zajęcia te generują dodatkowe koszty w postaci opłat za lekcje języka czy zakupów sportowej odzieży, obuwia i sprzętu.

Analizując zaś status życiowy inicjującej w imieniu małoletniego powoda niniejsze postępowanie, uznać należy, iż jej sytuacja życiowa w porównaniu z rokiem 2007 uległa zmianie. W 2007 r. I. B. (1) mieszkała z synem i swoją matką w jej mieszkaniu, partycypowała w kosztach utrzymania mieszkania i wyżywienia w kwocie 500 zł miesięcznie. Pracowała jako kierownik sklepu odzieżowego (...) w P., otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 678 zł netto. Od marca 2013 r. przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda jest osobą bezrobotną, w lipcu 2013 r. skończył jej się okres uprawniający do zasiłku dla bezrobotnych. Ze względu na kłopoty zdrowotne z kręgosłupem, oczekuje na operację, a następnie rehabilitację. Z powodu problemów zdrowotnych ma trudności ze znalezieniem zatrudnienia. Mieszka w mieszkaniu komunalnym z synem i partnerem. Koszty utrzymania, mieszkania pokrywa w całości partner I. B. (1) ze swego wynagrodzenia.

Biorąc pod uwagę sytuację majątkową i finansową pozwanego, przyjąć należy, że uległa ona istotnej poprawie. M. B. (1) pracuje zarobkowo i w porównaniu z rokiem 2007 zarabia o 900 zł netto, tj. o 70% więcej miesięcznie ($1.300 \text{ zł} \times 170\% = 2.210 \text{ zł}$). Mieszka w mieszkaniu swojej partnerki, wspólnie z nią dzieli koszty jego utrzymania. Pozwany wkrótce będzie miał na utrzymaniu drugie dziecko. Pozwany od urodzenia małoletniego powoda uczestniczy aktywnie w jego życiu – wychowuje go i opiekuje się nim. Pod tym względem sytuacja stron nie uległa zmianie.

Mając na uwadze zdarzenia i ustalenia opisane wyżej, jak również zważając na fakt, iż potrzeby małoletniego powoda wzrosły, Sąd uznał częściowo roszczenie powoda i podniósł wysokość alimentów do kwoty po 500 zł miesięcznie. Zasadzona kwota alimentów została wyliczona proporcjonalnie do wzrostu zarobków pozwanego ($300 \text{ zł} \times 170\% = 510 \text{ zł}$). Co prawda, z uwagi na wiek zwiększyły się potrzeby małoletniego powoda, a I. B. (1) ma problemy zdrowotne, które faktycznie mogą utrudniać jej znalezienie pracy i osiągnięcie dochodów, jednak z drugiej strony M. B. (1) spodziewa się drugiego dziecka, które będzie obowiązany utrzymywać tak samo, jak małoletniego powoda. Uznając, że wskazane okoliczności równoważą się, Sąd poprzestał wyłącznie na proporcjonalnym do zarobków pozwanego zwiększeniu wysokości alimentów na powoda i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Jednocześnie Sąd ocenił, że zasadzona kwota 500 zł alimentów zaspokoi podstawowe potrzeby małoletniego powoda oraz mieści się w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda ustawowe odsetki na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat świadczenia.

O kosztach procesu od pozwanego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wynikającą z art. 98 kpc. Koszt procesu w niniejszej sprawie stanowiła opłata od pozwu, od której strona powodowa była zwolniona. Biorąc pod uwagę, że wartość przedmiotu wynosiła 3.600 zł, a powództwo zostało uwzględnione w 2/3 części, w tej proporcji Sąd obciążył pozwanego opłatą od uwzględnionej części pozwu w kwocie 120 zł ($3.600 \text{ zł} \times 5\% \times 2/3$) na rzecz Skarbu Państwa, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych.

Nadanie wyrokowi w pkt IV rygoru natychmiastowej wykonalności znajduje uzasadnienie w treści art. 333 § 1 kpc.

Mając powyższe na uwadze i powołane wyżej przepisy orzeczono jak w sentencji.